

K E N D E L S E

Sømændenes Forbund i Danmark
(selv)

mod

1. Nordjyllands Amt
2. Læsø Kommune
(advokat Karl Stephensen, København)

Under denne sag har klageren, Sømændenes Forbund i Danmark (Sømændenes Forbund) klaget over, at 1. Nordjyllands Amt og 2. Læsø Kommune har overtaget driften af færgeruten mellem Frederikshavn og Læsø uden forudgående udbud efter § 4, stk. 1, i Lov om færgefart (lov nr. 398 af 2. juni 1999). Klagen til Klagenævnet for Udbud er indgivet med henvisning til lovens § 6, stk. 1, hvorefter afgørelser om udbud i henhold til loven kan påklages til Klagenævnet.

Nordjyllands Amt og Læsø Kommune har påstået klagen afvist.

De nærmere omstændigheder er i hovedtræk:

Færgeruten mellem Frederikshavn og Læsø blev tidligere drevet af et privat andelsselskab, der modtog tilskud fra Trafikministeriet, Nordjyllands Amt og Læsø Kommune. Som følge af andelsselskabets økonomiske situation overførtes driften med virkning fra 1. juli 1999 til et interessentskab med Nordjyllands Amt og Læsø Kommune som interessenter. Interessentskabet overtog andelsselskabets aktiver og passiver, og andelsselskabet blev senere likvideret.

Som et led i overdragelsen overtog interessentskabet andelsselskabets personale med respekt af personalets overenskomster i disses restløbetid. Det

sejlende personale var omfattet af en overenskomst mellem Sømændenes Forbund og andelsskabet. Interessentskabet tilkendegav imidlertid i forbindelse med overtagelsen, at forhandlinger om det sejlende personales forhold i fremtiden skulle foregå gennem Foreningen af Offentligt Ansatte, der har forhandlingsretten for sådanne ansatte over for Kommunernes Landsforening, som amtet og kommunen efter det oplyste er medlemmer af.

Der varsledes herefter konflikt over for interessentskabet til støtte for et krav om overenskomst med interessentskabet. Konflikten blev efter det foreliggende varslet af Specialarbejderforbundet i Danmark (SID), som Sømændenes Forbund efter det oplyste er en afdeling af. Interessentskabet indbragte sagen for Arbejdsretten, der ved dom af 7. april 2000, sagens bilag 12, statuerede, at SID ikke var berettiget til at varsle konflikt over for interessentskabet. Arbejdsretten henviste herved til, at der ikke var identitet mellem interessentskabet og andelsselskabet. Spørgsmål om overenskomstdækningen for en særlig gruppe sejlende personale henvistes til faglig voldgift.

Ved brev af 8. august 2000, sagens bilag 1, spurgte Sømændenes Forbund Trafikministeriet, om Nordjyllands Amt og Læsø Kommune havde været berettiget til at lade færgerutens drift overgå til interessentskabet uden forudgående udbud af ruten. Trafikministeriet svarede ved brev af 15. september 2000, sagens bilag 2, at det ikke var i strid med dansk færgelovgivning, at der ikke var sket udbud. Trafikministeriet henviste videre til, at afgørelser om udbud i henhold til loven om færgefart kan indbringes for Klagenævnet for Udbud i medfør af lovens § 6, stk. 1.

Ved brev af 1. november 2000 til Trafikministeriet, sagens bilag 3H, tilkendegav Sømændenes Forbund, at der efter forbundets opfattelse burde være sket forudgående udbud af færgedriften, og at forbundet påklagede afgørelsen om undladelse af udbud til Klagenævnet for Udbud.

Efter en senere kontakt mellem Sømændenes Forbund og Trafikministeriet videresendte Trafikministeriet ved brev af 30. november 2000, sagens bilag 4, sagen til Klagenævnet for Udbud, og sagen er således indbragt for Klagenævnet ved Trafikministeriets brev af 30. november 2000.

Efter Klagenævnets modtagelse af klagen tilkendegav Sømændenes Forbund, at Trafikministeriet, Nordjyllands Amt og Læsø Kommune skulle betragtes som indklagede i sagen for Klagenævnet.

Klagenævnet har ved en afgørelse af 21. februar 2001 afvist klagen for så vidt angår Trafikministeriet med den begrundelse, at der ikke er hjemmel i § 6, stk. 1, i loven om færgefart til at indklage Trafikministeriet for Klagenævnet i sagens anledning. Klagenævnet henviste herved til, at Trafikministeriet ikke har deltaget i afgørelsen om ikke at foretage udbud vedrørende den færgedrift, som sagen angår, og at Trafikministeriet ikke har kompetence til at træffe afgørelser om udbud i henhold til loven om færgefart.

Der har været berammet en mundtlig forhandling i sagen, men Klagenævnet har aflyst denne forhandling med henvisning til, at Sømændenes Forbund ikke inden en fastsat frist havde indsendt et ønsket processkrift vedrørende amtets og kommunens påstand om sagens afvisning.

Sagen er herefter behandlet skriftligt.

Sømændenes Forbunds hovedsynspunkter går, sådan som Klagenævnet har forstået dem, ud på følgende:

Om sagens realitet: Der skulle være sket udbud af overtagelsen af færgeruten i medfør af § 4, stk. 1, i loven om færgefart, idet der i henhold til denne bestemmelse skal ske udbud i tilfælde, der er omfattet af § 2, stk. 2, hvorefter staten eller et amt eller en kommune kan indgå aftale om at yde andre betaling for varetagelsen af samfundets behov for driften af en færgerute. Staten yder tilskud til driften af færgeruten som følge af, at de statslige generelle tilskud til Nordjyllands Amt og Læsø Kommune er fastsat med hensyntagen til udgifterne til driften af færgeruten, og realiteten i sagen er derfor, at staten betaler amtet og kommunen for færgedriften, hvilket netop er omfattet af lovens § 2, stk. 2.

Om forbundets adgang til at klage til Klagenævnet: Sømændenes Forbund har adgang til at klage til Klagenævnet for Udbud i medfør af § 6, stk. 2, i loven om færgefart, hvorefter enhver, der har retlig interesse i at klage, kan indgive klage til Klagenævnet over afgørelser om udbud i henhold til loven eller bestemmelser fastsat i henhold til den. Sømændenes Forbunds retlige interesse består i, at forbundet efter et udbud kan have mulighed for at opnå overenskomst med det rederi, der får tildelt opgaven. Forbundet har desuden den almindelige retlige interesse, som alle har, i, at den gældende lovgivning overholdes. Hertil kommer, at forbundet deltager i Landsorganisationen i Danmark (LO) og Handels-, transport og servicekartellet (HTS-kartellet), der begge er tillagt adgang til at klage til Klagenævnet ved Be-

kendtgørelse om Klagenævnet for Udbud. Sømændenes Forbund mener at have en stiltiende aftale med LO og SID, der deltager i LO, om at kunne rejse spørgsmålet om pligten til udbud i sagens anledning. Endvidere kan Sømændenes Forbund i henhold til det arbejdsretlige kumulativitetsprincip mere eller mindre handle på LO's vegne, og forbundet kan i henhold til dette princip indtræde i HTS-kartellets klageadgang, da HTS-kartellets råderet alene bygger på fuldmagter fra de tilmeldte organisationer.

Nordjyllands Amt og Læsø Kommune har i hovedtræk anført:

Om sagens realitet: Den omhandlede færgedrift er ikke omfattet af udbudspligten i henhold til loven om færgefart. Staten betaler ikke amtet og kommunen for driften, men yder alene generelle tilskud til amtet og kommunen i henhold til lovgivningen om kommunal udligning. Disse tilskud er ikke »øremærket« til bestemte formål, og amtet og kommunen kan uden konsekvenser for tilskuddene forhøje billetpriser eller på anden måde udvirke, at færgedriften kommer til at hvile i sig selv. Klagen bør derfor afvises.

Om klageadgang for Sømændenes Forbund: Forbundet har ikke adgang til at klage til Klagenævnet for Udbud, da forbundet ikke opfylder betingelsen om retlig interesse i § 6, stk. 2, i loven om færgefart. Forbundets interesse i at klage består alene i muligheden for at opnå overenskomst med det rederi, der får tildelt opgaven efter et udbud. Et sådant formål er ikke omfattet af de hensyn, der varetages ved loven om færgefart. Der er endvidere ikke ved Bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud tillagt Sømændenes Forbund adgang til at klage, og det er uden betydning, at LO og HTS-kartellet har klageadgang. Klagen bør derfor afvises, allerede fordi Sømændenes Forbund ikke har klageadgang.

Klagenævnet udtaler:

Af regeringens bemærkninger til det lovforslag, som loven bygger på, dvs. lovforslag L 184, Folketingsåret 1998-99, fremgår, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslaget og bemærkningerne til § 4: Reglen i § 4, stk. 1, om at der skal ske udbud af en aftale om at yde andre betaling for varetagelsen af samfundets behov for driften af en færgerute, er indsat på følgende baggrund: Et sådant udbud kræves ikke efter EU's udbudsdirektiver. Almindelige EU-retlige principper om gennemsigtighed og forbud mod forskelsbehandling på grundlag af nationalitet gælder imidlertid, og overhol-

delsen af disse principper skal efter Kommissionens opfattelse sikres ved udbud med offentliggørelse på passende måde.

Heraf må følge: Retlig interesse og dermed klageadgang i medfør af § 6, stk. 2, i loven om færgefart forudsætter, at klageren har en nogenlunde konkret begrundet interesse i, at der sker overholdelse af de EU-retlige principper om gennemsigtighed og forbud mod forskelsbehandling. Den almindelige borgerinteresse i lovgivningens overholdelse er ikke en tilstrækkelig retlig interesse. Hvis den var det, ville enhver have klageadgang, og § 6, stk. 2, ville være uden indhold.

Det er ikke oplyst, at Sømændenes Forbund har en interesse i sagens anledning som beskrevet. Forbundets interesse i at kunne opnå overenskomst for det sejlene personale er klart ikke en retlig interesse, der er omfattet af § 6, stk. 2.

At der er tillagt Landsorganisationen i Danmark (LO) og Handels-, transport- og servicekartellet (HTS-kartellet) klageadgang i medfør af Bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud, er uden betydning, allerede fordi den klageadgang, der er tillagt disse organisationer, må antages at sigte til de pågældende organisationer selv og ikke underorganisationer. Det bemærkes i denne forbindelse, at det umiddelbart forekommer noget tvivlsomt, om de myndigheder og organisationer, der er tillagt klageadgang ved Bekendtgørelse om Klagenævnet for Udbud, også derved uden videre har klageadgang i medfør af § 6, stk. 2, i loven om færgefart. Klagenævnet har imidlertid ikke haft anledning til at tage stilling til dette spørgsmål.

Som følge af det anførte konstaterer Klagenævnet, at Sømændenes Forbund ikke har adgang til at indgive klage til Klagenævnet i sagens anledning. Klagen afvises allerede af denne grund, uden at Klagenævnet har anledning til at tage stilling til sagens realitet.

Det pålægges ikke de indklagede, Nordjyllands Amt og Læsø Kommune, at betale sagsomkostninger til klageren, Sømændenes Forbund i Danmark.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

Herefter bestemmes:

Klagen afvises.

Indklagede skal ikke betale sagsomkostninger til klageren.

Klagegebyret tilbagebetales ikke.

H. P. Rosenmeier

Genpartens rigtighed bekræftes.

Joan Bach
kontorfuldmægtig